

2002-01-09

LS 0111-0598

Landstingsstyrelsen

Yttrande över betänkandet Validering av vuxnas kunskap och kompetens (SOU 2001:78)

Föredragande landstingsråd: Ralph Lédel

ÄRENDET

Utbildningsdepartementet har berett landstinget möjlighet att yttra sig över betänkandet Validering av vuxnas kunskap och kompetens.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Utbildningsdepartementet enligt landstingskontorets tjänsteutlåtande.

Landstingsstyrelsen anser att det är värdefullt att frågor kring validering av kunskap för vuxna har blivit belysta i utredningen. Det är angeläget att frågan om validering utvecklas på alla nivåer och för alla verksamheter. Förslaget om validering stämmer också överens med Vårdkommissionens förslag om generösare tillämpning av reglerna för inträde till högskoleutbildningar.

En begränsning är att utredningen främst behandlar validering av kunskap på gymnasienivå när det är minst lika viktigt med validering av kunskap på högskolenivå. I framtiden är det av stor betydelse att sjukvården kan rekrytera personal med utländsk vårdutbildning.

Stockholms läns landsting har dragit igång flera projekt för att ta tillvara personer med utländsk vårdutbildning. Det är en viktig integrationspolitisk fråga att personer med olika

Bilagor

1 Sammanfattning	
2 Landstingskontorets tjänsteutlåtande	2001-12-10
3 Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande	2001-12-04

bakgrund och kompetens har lika möjligheter till anställning. Projekten för både utländska läkare och sjuksköterskor har fått mycket positiva resultat och haft stort genomslag.

Utredningen lägger fram flera långtgående förslag. Mot bakgrund av det begränsade underlaget i utredningen skulle många av frågorna behöva utredas och utvecklas vidare innan en permanent valideringsverksamhet genomförs. En konkret synpunkt är att inrättandet av en ny myndighet för dessa frågor knappast är ändamålsenligt. Frågor om validering av kunskap och kompetens bör integreras och inordnas inom redan befintlig myndighetsstruktur.

Ralph Lédel

Christer G Wennerholm

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Utbildningsdepartementet har berett landstinget möjlighet att senast den 15 januari 2002 yttra sig över betänkandet ”Validering av vuxnas kunskap och kompetens (SOU 2001:78)”.

En sammanfattning över betänkandet bifogas (bilaga).

Yttranden har inhämtats från landstingskontoret, hälso- och sjukvårdsnämnden, tandvårdsnämnden och Folk tandvården Stockholm AB. Produktionsstyrelsen har avstått från att yttra sig.

Landstingskontoret har avgett yttrande i tjänsteutlåtande den 10 december 2001 (bilaga).

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 18 december 2001 avgett följande yttrande.

”Hälso- och sjukvården är en kunskapsstätt verksamhet där arbetstagare ständigt måste utvecklas och breddas för att följa de krav som behövs i arbetet. Genom validering av yrkeserfarenhet och tidigare kunskaper både teoretiska och praktiska ges varje individ möjlighet att på ett enklare och mer rationellt sätt ständigt utvecklas för nya och mer utvecklade arbetsuppgifter. Utbildningsvägarna är idag bundna av teoretiska inträdeskrav till fortsatta studier men med ett valideringssystem där både teoretiska studier liksom praktisk erfarenhet ger tillträde fortsatta studier ges fler anställda möjligheter till högre utbildning och att ”snedda” mellan utbildningar på olika nivåer. Förslaget om validering stämmer också överens med Vårdkommissionen förslag om att generösare tillämpning av reglerna för inträde till högskoleutbildningar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden anser att det är värdefullt och viktigt att frågor kring validering av kunskap för vuxna har blivit belysta i utredningen. En begränsning är att utredningen främst behandlar validering av kunskap på gymnasienivå men det är minst lika viktigt med validering av kunskap på högskolenivå. I framtiden är det av stor betydelse att sjukvården kan rekrytera personal med utländsk vårdutbildning.

Utredaren föreslår bland annat

- att kommunerna enligt lag ska vara skyldiga att erbjuda validering
- att ett nationellt organ inrättas för validering av betyg och kompetensbevis
- att ledighet ska beviljas på i huvudsak samma villkor som gäller för övriga studier.
- att studiemedel ska kunna beviljas för deltagande i validering
- att kompetensbevis som erhållits genom validering ska ge behörighet för högre studier
- system för dokumentation i form av kompetensbevis och meritportfölj

2002-01-09

LS 0111-0598

Nämnden bedömer det svårt att ta ställning till flera av dessa förslag, men vill påpeka att det är angeläget att frågan om validering utvecklas på alla nivåer och för alla verksamheter.”

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 4 december 2001 bifogas (bilaga).

Tandvårdsnämnden har den 18 december 2001, enligt förvaltningens förslag, avgett följande yttrande.

”Nämnden har i sak inga synpunkter att lägga på de förslag som presenteras i utredningen.

Allmänt kan dock sägas att tandvårdsnämnden har det yttersta ansvaret för att befolkningen i länet erbjuds god tandvård och att en viktig förutsättning för att detta ska fungera är att det finns tillräcklig tillgång på kompetent och utbildad personal. Mycket tyder på att det inom en snar framtid kommer att föreligga stor brist på personal inom vissa områden, däribland tandvården. Ett system som på olika sätt underlättar för personer att t ex gå vidare till högre utbildning är i detta perspektiv mycket önskvärt. Tandvårdsförvaltningen vill därför framhålla det positiva i statsmakternas initiativ att genom validering underlätta möjligheterna att tillvarata och i längden mer effektivt kunna nyttiggöra befolkningens olika kunskaper och kompetenser.”

Folktandvården Stockholms län AB har den 11 december 2001 avgett följande yttrande.

”Folktandvården Stockholms län AB är en mångkulturell arbetsplats med ett kontinuerligt rekryteringsbehov av kompetenta medarbetare med olika bakgrund såväl yrkesmässigt som kulturellt.

Inom folktandvården arbetar för närvarande 1150 tandsköterskor, 744 tandläkare och 203 tandhygienister. För gruppen tandläkare och tandhygienister gäller behörighetskrav i form av legitimation utfärdad av socialstyrelsen.

Folktandvården Stockholms län AB:s uppfattning är att utredningens förslag att ansvaret för validering ges till kommunerna är bra när det gäller möjligheten att få betyg som kan ge behörighet för vidare studier.

Vår uppfattning är också att möjligheterna till validering av yrkeskompetens i form av ett kompetensbevis underlättar vår bedömning av den enskilde individens kompetens i förhållande till Folktandvårdens framtida kompetensbehov och därmed också möjligheterna till anställning.

2002-01-09

LS 0111-0598

Detta är viktigt framförallt mot bakgrund av att tidigare yrkesförberedande utbildningar inom gren tandvård i gymnasieskolan har upphört samt internationaliseringen med ett ökat antal sökande med erfarenhet och kompetens från annat land eller andra verksamhetsområden.

Vi har inga synpunkter till utredningens förslag till inrättande av ett nationellt organ för validering av betyg och kompetensbevis.

Vi har utvecklat kompetenstrappor för tandsköterskor och tandhygienister som ett verktyg för att på ett strukturerat sätt beskriva kompetensbehov för den enskilde medarbetaren kopplat till verksamhetens behov. Kompetenstrapporna används i dialogen mellan medarbetare och chef vid medarbetarsamtalet, som stöd för att ta fram en individuell kompetensplan vid planering av kompetensutveckling samt vid verksamhetsplaneringen i övrigt.”

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 9 januari 2002.